

Harmincnyolc járványos megbetegedés Rókuson.

— Megtették az összes óvóintézkedéseket. —

(Saját tudósítónktól.) Szeged város tanácsa pénteken délelőtt tanácskozási gyűlést tartott, hogy a rókusi területen előfordult járványos megbetegedések terjedésének megakadályozása céljából a szükséges óvóintézkedéseket megbeszélje. A tanácsot dr. Somogyi Szilveszter hívta össze, akinek dr. Wolf Ferenc tiszti főorvos jelentést tett arról, hogy a város területén szörványosan mindig előforduló hasihasnyánymáz megbetegedéseken kívül, ebben a hónapban kivételesen nagy a tifuszesetek száma. Rókuson harmincnyolc tifuszbeteg van. A 38 tifuszeset közül eddig három végződött halállal.

A hatóság már megállapította, hogy kontakt fertőzésekről van szó, sőt az is kiderült, hogy egy tanyai tejszállítmány fertőzte meg a rókusi területet. Rókuson különben is inkább terjednek a fertőzések, hiszen ott közismerten rosszak a közegészségügyi viszonyok.

A pénteki rendkívüli tanácsülésen dr. Somogyi Szilveszter polgármester ismertette a főorvos jelentését a járványos megbetegedésekről. A jelentés a következő:

Jelentem, hogy a rókusi területen az utóbbi időben a hasihasnyánymáz tömegesen lépett fel. Miután a fertőzés továbbterjedésének megakadályozása céljából fogantatosított szokványos óvóintézkedések a *kellő sikerrel nem jártak*, a hasihasnyánymáz járványszerű terjedésének megakadályozása végett a következő intézkedéseknek sürgős fogantatosítását tartom szükségesnek.

A már meglevő hasihasnyánymáz esetek és a jövőben várando megbetegedések kórházi izolálása végett az *ujszegedi járványkórház haladéktalanul volna üzembe helyezendő*. A kórház összes adminisztrációs teendőinek végzésére egy kórházi gondnok volna kirendelendő. A gépek kezeléséhez egy szakavatott gépész és a már meglevő két ápolónőn kívül még két ápolómőre volna szükség. Az új pavillon újabb 48 ágygyal szerelendő fel.

A beérkezett jelentések alapján a terület legfertőzöttebb részének a *Damjanich-utca, Körtöltés-sor, Feltámadás-utca és Kossuth Lajos-sugárút által határolt terület bizonyult*, miért is kérem fenti terület *össztlakosságának hatóságilag kötelező tifusz elleni védőoltását elrendelni*. A szükséges védőoltóanyag már távirati úton megrendeltetett. Az oltás idejének, helyének és sorrendjének mikéntisége a rendőrkapitányi hivatalnak és a kerületi tiszti orvosoknak közös megállapodása szerint volna eszközlendő.

Dr. Hollós József mint városi bakteriológus a tej, víz, ürülékek és bacillushordozók megvizsgálásával volna megbízandó. A megvizsgálandó anyagokat az illető kerületi orvosok, a főorvosi hivatal megkerülésével közvetlenül a fentieknek fogják beszolgáltatni.

A rókusi terület közegészségügye *alapos revízió* alá volna vonandó. A csatornák, árkok, lefolyók kitisztítandók, oltott mésszel fertőtlenítenedők, a területben levő szenny- és állóvizek eltávolítandók és ugyancsak oltott mésszel fertőtlenítenedők.

A megbetegedett egyéneknek, különösen gyári, vagy más ipari üzemnél foglalkoztatott hozzátartozóik foglalkozásuktól *hatóságilag szigorúan eltiltandók*.

A tanács egyhangulag magáévá tette a tiszti főorvos javaslatait és nyomban intézkedés történt, hogy minden a legrigorózusabban a követelményeknek megfelelően intéztessék el. Az Ujszegeden megnyitandó járványkórházat 2—3 napon belül 72 ágygyal, teljesen felszerelve, üzembe helyezik. A kórházhoz járványorvost már szerződtettek, az oltóanyag is megérkezett, úgy, hogy *aggódomra egyáltalán nincsen ok*. Az oltásokat a rókusi rendőrségen a kerületi orvosok fogják végezni.

A Délmagyarország munkatársának dr. Somogyi Szilveszter polgármester kijelentette, hogy a közönségnek *nincs oka nyugtalankodásra*, mert a hatóság mindent megtett, hogy a fertőzések terjedelmének gátat vessen. *Különbem sem lehet szó járványról*, hanem csak arról, hogy a szokottnál több esetben fordult elő tifusz-megbetegedés.

Dr. Wolf Ferenc tiszti főorvos is megnyugtatta a közönséget. *Az óvóintézkedések — mint mondja — nem azért történtek, mert tifusz-járvány van, hanem azért, hogy ne legyen*. Rendkívül vigyázni kell a tisztaságra, mert a tifusz épen úgy terjed, mint a kolera, elővigyázattal azonban elejét lehet venni minden bajnak. Fontos, hogy a közönség ne érintkezzen tifusz-gyanús egyégekkel és minden étkezés előtt mossa meg a kezét, nehogy az étellel, — amely kiválóan alkalmas bacillusterjesztő — megfertőzze magát.

Értesülésünk szerint abban az esetben, ha a megbetegedések száma szaporodni fog, a tiszti főorvos javaslatot tesz a polgármesternek a rókusi iskolák bezáratása iránt.

Óriási inség Olaszországban.

Lugano, október 20. A legutóbbi miniszteri tanács elfogadott néhány, a Velence részére kiküldött külön kormánybiztos által tett pénzügyi természetű indítványt a velencei *óriási inség helyzet enyhítésére* és elismerte, hogy hasonló intézkedésekre *Vicenza tartományban is szükség van*. Elfogadta továbbá az élelmezési központi bizottságnak a kenyérmagvak, liszt, cukor, világítóeszközök, szén és más erőforrások fogyasztásának korlátozására vonatkozó indítványait.

Coregno pénzügyminiszter ismertette a pénzügyi helyzetet anélkül azonban, hogy praktikus végkövetkeztetésekre jutott volna.

Comandini miniszter az országban tett személyes megállapításai alapján ajánlotta, hogy a polgári hadsegítés terén az országban tapasztalható csekély részvételen kényszerrel segítsenek és ismertette azokat a nehézségeket, amelyek a katonák és hozzátartozók állami nyugdíjazásának és segítésének óriási követelményeiből támadnak. Végül érintette még a miniszteri tanács a kamara ülésének kérdését. A kamara állítólag november vége felé ül össze.

Ég a cirkusz!

HIREK

0000

Indítvány arról, hogy miként lehetne olcsó szappant készíteni.

Agoston Péter, nagyváradi törvényhatósági bizottsági tag, a neves szociológus, rendkívül érdekes tartalommal nyújtott be indítványt az ottani közgyűléshez. Az indítvány a szappaninség megszüntetésének érdekes és értékesnek látszó módjával foglalkozik. Agoston szerint Nagyváradon egy év alatt az ajánlott módon ötven vaggon szappant lehet minden költség nélkül előállítani. Az érdekes indítvány a következő:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! A nyersanyagokban való szűkölködésünk mind nagyobb méreteket ölt, jöllehet sok nyers anyag van, amely még mindig felhasználatlanul marad és így teljesen elvész. Azok közül a nyersanyagok közül, amelyeket felhasználatlanul hagyunk, ma egyike a legnagyobb jelentőségűeknek, a zsiradék.

Nagyváradon és Magyarországon óriási zsirapazarlás folyik és naponként tonnaszám vész el, mert nem használjuk fel. Nagyváradon a mai lakosság száma csak 100.000-re van téve, pedig az élelmezési ügyosztály vezetője 120.000-re teszi, így tehát az egy évben a csatornákon a semmibe menő zsirmennyiség 240.000 kilogramm.

Ezt a számot arra a körülményre alapítom, mert Casselben, amelynek körülbelül ugyanennyi a lakosa, a csatornákból elfolyó és a derítő telepeken felfogott iszapban, melynek mennyisége 15.000 köbm., 239.625 kg. zsiradékot találtak. Ezt a zsiradékmennyiséget Casselben már két évtized óta desztillálás után kiválasztják és felhasználják. A munka nem költséges, mert a zsiradék a csatornavízben illetőleg a csatornában összeáll és egészen 10 centiméter átmérőjű gömbökig megnő.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a csatornázásunk megvan és arra, hogy szappanban hiányt szenvedünk, indítványozom, hogy utasítsa a törvényhatósági bizottság a város tanácsát, hogy a csatornák zsiradékának kitermelésére, szappanfőzésre szükséges gépek és berendezések beszerzésének kérdése tekintetében tegyen három napon belül a törvényhatósági közgyűlésnek indítványt.

Az indítványt dr. Agoston Péter a törvényhatósági bizottság legközelebbi ülésén észlelesen meg fogja indokolni.

— **Időjárás.** Változékony, hideg idő várható, sok helyütt, főleg délen csapadék.

SÜRGÖNYPROGNÓZIS: Változékony, hideg, sok helyütt csapadék.

A déli hőmérséklet 7.7 C. fok volt.

— **Oszták miniszter Budapesten.** Budapestről jelentik: Bárá Zénker Ferenc oszták földmívelésügyi miniszter péntek reggel Budapestre érkezett és a délelőtti folyamán báró Ghillány Imre földmívelésügyi miniszterrel tanácskozott.

— **Henrik porosz herceget nagy admirálissá nevezte ki a király.** Bécsből jelentik: A király a következő legfőbb parancsot adta ki: Henrik, porosz ő királyi fenségét ezenel kinevezem nagy admirálissá.